

Usługa cyfrowa, treść cyfrowa, towar z elementami cyfrowymi – czy wiesz, co sprzedajesz?

Głośne zmiany w prawach konsumenta związane z implementacją dyrektyw cyfrowej i towarowej zdają się wejść w życie już lada chwila. Jednakże nie ma co odliczać dni i czekać na decyzję rządzących. Warto do tych zmian przygotować się już dzisiaj. W jakim celu? Aby być świadomym, zorganizować odpowiednio swój biznes i aby nie dać się po prostu zaskoczyć. W związku z tym w niniejszym artykule wyjaśniam nowe definicje, jakie wprowadzą przepisy unijne. Mianowicie: czym jest usługa cyfrowa, treść cyfrowa, a czym towar z elementami cyfrowymi.

Usługa cyfrowa – co to jest?

Projekt ustawy definiuje usługę cyfrową jako taką, która pozwala konsumentowi na wytwarzanie, przetwarzanie i przechowywanie danych albo dostęp do nich, lub jako usługę dającą możliwość wspólnego korzystania z danych w postaci cyfrowej, które zostały przesłane lub wytworzone przez konsumenta bądź innych użytkowników tej usługi.

Jak czytamy w projekcie ustawy:

Usługami cyfrowymi są zatem np. usługi wymiany treści wideo i audio oraz inne usługi przechowywania plików on-line, edycja tekstów lub gry oferowane w chmurze, usługi przechowywania danych w chmurze, poczty elektronicznej, mediów społecznościowych i aplikacji działających w oparciu o chmury. W odróżnieniu od usług cyfrowych, dostarczanie treści cyfrowych, które nie są dostarczane na nośniku materialnym, polegają natomiast na pojedynczej dostawie określonego

fragmentu lub fragmentów treści cyfrowych, np. plików muzycznych lub plików wideo.

Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw, s. 8

Treści cyfrowe – definicja

Treści cyfrowe zostały zdefiniowane już wcześniej w ustawie o prawach konsumenta jako *dane wytwarzane i dostarczane w postaci cyfrowej*. Co możemy zaliczyć do treści cyfrowych? Niemal wszystko co jest przekazywane na tzw. nośniku niematerialnym, czyli wirtualnym. Będą to e-booki, workbooki, kursy online, notatki wizualne, checklisty.

Problem, jednakże sprowadza się do rozróżnienia treści cyfrowej i usługi cyfrowej, a co za tym idzie – przywilejów konsumenta z tym związanych, jak przede wszystkim prawo odstąpienia od umowy zawartej na odległość. Dlatego tak ważne jest rozróżnianie i świadomość tego, jakie produkty są przez nas sprzedawane.

Usługa cyfrowa vs treść cyfrowa – czym się różnią?

Rozróżnienie między treścią cyfrową a usługą cyfrową jest istotne w kontekście prawa do odstąpienia od umowy, która została zawarta na odległość. W przypadku bowiem umów o dostarczanie usług cyfrowych – tak jak w przypadku innych usług – istnieje prawo do odstąpienia od umowy w ciągu 14 dni od dnia zawarcia umowy (art. 28 pkt 2 upk), zaś w przypadku treści cyfrowych niedostarczanych na nośniku materialnym konsument nie ma prawa do odstąpienia od umowy, o ile zostały spełnione przesłanki określone w art. 38 pkt 13 upk.

Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach

Nawiązując do przytoczonego fragmentu projektu zmian w prawie konsumenckim, zdefiniowanie i rozróżnienie usługi cyfrowej oraz treści cyfrowej ma ogromne znaczenie. Na uwagę zasługuje niewątpliwie fakt, że uprawnienia konsumenta związane z prawem do odstąpienia od umowy nie są takie same w przypadku treści cyfrowej i usługi cyfrowej. Jest to bardzo ważne dla każdego sprzedawcy nie tylko ze względu na świadomość tej różnicy, ale i na dostosowanie procedur dotyczących zwrotów produktów jak i regulaminu sprzedaży.

Czym jest towar z elementami cyfrowymi?

Zmieniona ustawa o prawach konsumenta ma definiować towar z elementami cyfrowymi jako towar zawierający treść cyfrową lub usługę cyfrową bądź z nimi połączony w taki sposób, że brak treści cyfrowej lub usługi cyfrowej uniemożliwiłby jego prawidłowe funkcjonowanie.

Przykładem towaru z elementami cyfrowymi będzie inteligentny zegarek (typu smartwatch). Dlaczego? Oprócz fizycznej rzeczy (towaru) konsument kupuje także przeznaczoną do niego aplikację, którą może pobrać na telefon. W ramach jednej umowy sprzedawany jest zatem towar (zegarek) oraz element cyfrowy (dostęp do aplikacji).

Zmiany w prawie konsumenckim – co powinien wiedzieć sprzedawca?

Oprócz wspomnianych już obowiązków, związanych z dostosowaniem regulaminów sklepu internetowego oraz procedur wewnętrznych, sprzedawca powinien jeszcze uważać na poniższy zapis:

W razie wątpliwości poczytuje się, że treść cyfrowa lub

usługa cyfrowa była objęta umową zobowiązującą do przeniesienia własności towaru z elementami cyfrowymi.

Art. 6 ust. 3 Ustawa o prawach konsumenta w zaproponowanym brzmieniu projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw

Co to oznacza?

Po nowelizacji przepisy ustawy o prawach konsumenta precyzują, że do umów o dostarczenie treści cyfrowych lub usług cyfrowych **nie stosuje** się przepisów o sprzedaży towarów lub wykonania usługi. Zasada ta ma zastosowanie również do towaru z elementami cyfrowymi. Przy sprzedaży tego rodzaju przedmiotów (np. zegarka z licencją – dostępem do aplikacji) **nie mają** zastosowania przepisy o umowach o dostarczenie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej. Dotyczy to także sytuacji, kiedy element cyfrowy nabywamy od osoby trzeciej (np. dostawcą zegarka jest podmiot X, ale aplikacji do niego – podmiot Y). W przypadku ewentualnych wątpliwości – czy powinno stosować się przepisy o sprzedaży towarów lub wykonania usługi czy przepisy o umowach o dostarczenie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej – istnieje domniemanie, że w ramach takiej sprzedaży treść cyfrowa lub usługa cyfrowa była objęta umową zobowiązującą do przeniesienia własności towaru z elementami cyfrowymi.

W praktyce zatem w razie wątpliwości istnieje domniemanie, że doszło do zawarcia umowy sprzedaży, a nie udzielenia licencji. Czy ma to jakieś znaczenie? Niebagatelne! Dobrze stworzona umowa lub regulamin nabiera jeszcze większego znaczenia!

Podsumowanie

Podsumowując – sprzedawcy online powinni mieć świadomość

podziały na kategorie produktów cyfrowych. Jest to ważne pod względem praw konsumenta i co za tym idzie – obowiązków sprzedawcy.

Słowniczek pojęć

Dyrektywa cyfrowa – określenie „dyrektywa cyfrowa” to potoczna nazwa dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniająca rozporządzenie 9UE 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE i uchylająca dyrektywę 1999/44/WE.

Dyrektywa towarowa – określenie „dyrektywa towarowa” to potoczna nazwa dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniającej rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE oraz uchylającej dyrektywę 1999/44/WE.

upk – skrót stosowany do oznaczenia ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta

Niniejszy artykuł ma charakter wyłącznie edukacyjny i nie stanowi porady prawnej ani opinii prawnej. Zapoznaj się z [notą prawną](#).

Jeżeli potrzebujesz indywidualnej pomocy związanej dostosowaniem się do zmian prawnych, napisz na napisz@tudzialprawny.pl.

Stan prawny na dzień: **1.10.2022** r. Aktualizacja: **18.05.2023** r.

Bibliografia

1. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw wraz z uzasadnieniem,
<https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/druk.xsp?nr=2425>,
dostęp: 01.10.2022 r.
2. Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta,
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20140000827>, dostęp: 01.10.2022 r.
3. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniająca rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE i uchylająca dyrektywę 1999/44/WE, Dz.U.UE.2019.136.28, Lex, dostęp: 03.10.2022 r.

Źródło zdjęcia: Bram Naus, Unsplash,
<https://unsplash.com/photos/n8Qb1ZAKK88>, dostęp: 10.10.2022 r.